

**UCHWAŁA NR XXI/175/2020
RADY GMINY KRZYŻANÓW**

z dnia 30 grudnia 2020 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2021 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378), art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277, z 2020 r. poz. 1492) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwalić Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok w brzmieniu zawartym w załączniku do niniejszej uchwały, który stanowi część przyjętej uchwałą Nr XXVI/217/2014 Rady Gminy Krzyżanów z dnia 27 czerwca 2014 r. „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Krzyżanów na lata 2014-2024”.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Krzyżanów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01.01.2021 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Włodz
Wiesław Czekał

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2021 ROK

Wprowadzenie

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.) art. 4¹ stanowi, że „Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy”. Rok 2021 będzie kolejnym rokiem realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Jest kontynuacją działań zainicjowanych w latach poprzednich. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa zadania i cele, zakres i formę realizacji zadań wynikających z ustawy. Jego nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok uwzględnia cele operacyjne, określone w Narodowym Programie Zdrowia, dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych a także opiera się na „Rekomendacjach i priorytetach dotyczących realizowania i finansowania gminnych programów” Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Urząd Gminy Krzyżanów. Liczbę uzależnionych od alkoholu i nadużywających napoje alkoholowe w sposób szkodliwy dla siebie i swoich bliskich, od paru lat, szacuje się na około 67 osób. Problem związany z nadużywaniem alkoholu dotyczy wraz z członkami rodzin, około 250 osób. W większości są to rodziny ubogie, korzystające z pomocy finansowej i rzeczowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Podkreślić należy, że problem ten dotyczy również osób i rodzin zamożnych.

Źródła finansowania:

Program będzie realizowany z wpływów uzyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Na działania związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi przeznaczona jest w 2021 roku kwota w wysokości 52.500,00 zł. Podziału środków na poszczególne zadania dokona Wójt Gminy Krzyżanów w porozumieniu z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

I. Cele w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi

Głównym celem Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi jest zapobieganie problemom związanym z alkoholizmem i przemocą oraz:

1. Prowadzenie działań profilaktycznych w środowisku lokalnym.

2. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie.
3. Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi służąca rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
4. Promocja zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji.
5. Organizowanie czasu wolnego poprzez zwiększenie liczby organizowanych zajęć, imprez, wycieczek, kolonii, biwaków itp. będących alternatywą wobec picia alkoholu.
6. Zwiększenie skuteczności i dostępności programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
7. Zwiększenie udziału dzieci i młodzieży w działaniach profilaktycznych poprzez wdrażanie programów profilaktycznych i organizowanie czasu wolnego.
8. Zwiększenie świadomości sprzedawców napojów alkoholowych poprzez ograniczenie sprzedaży alkoholu młodzieży do lat 18-tu.

II. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Podstawowym zadaniem samorządu terytorialnego jest zwiększenie dostępności terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców gminy poprzez:

1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w zakresie:
 - a) motywowania i kierowania na leczenie odwykowe,
 - b) udzielania wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej,
 - c) nawiązywania ścisłej współpracy z Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i innymi instytucjami, które niosą pomoc w sytuacjach wymagających interwencji,
 - d) refundowania wszywek antyalkoholowych.
2. Współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego w zakresie leczenia i terapii osób uzależnionych od alkoholu oraz z biegłymi sądowymi w zakresie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
3. Działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
 - a) podejmowanie przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych,
 - b) motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia i przyjmowanie wniosków dotyczących kierowania na przymusowe leczenie odwykowe,
 - c) przygotowywanie dokumentacji wymaganej przy kierowaniu wniosków do Sądu o zobowiązanie do poddania się leczeniu z zakładu lecznictwa odwykowego w ośrodku zamkniętym.

4. Finansowanie szkoleń i kursów Członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

III. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występuje problem alkoholowy oraz przemoc w rodzinie poprzez:

1. Indywidualne porady i pomoc ofiarom przemocy.
2. Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym przez:
 - a) prowadzenie programów profilaktycznych i zajęć edukacyjnych, rozwijających zainteresowania, organizowanie różnych form wypoczynku,
 - b) dofinansowanie szkoleń w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym.
3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:
 - a) udział Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych oraz związana z tym procedura „Niebieskiej Karty”,
 - b) podniesienie jakości programów profilaktycznych realizowanych w środowisku szkolnym i pozaszkolnym,
 - c) działalność Punktu Konsultacyjnego.

IV. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych:

1. Realizacja profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do dzieci i młodzieży na terenie gminy, a w szczególności:
 - a) prowadzenie i finansowanie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem i przemocą,
 - b) działania o charakterze edukacyjnym przeznaczone dla rodziców,
 - c) prowadzenie w ramach profilaktyki zajęć sportowych promujących zdrowy styl życia bez alkoholu,
 - d) w ramach realizacji zajęć sportowych zakup sprzętu sportowego i materiałów służących do właściwej realizacji tych programów,
 - e) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
 - f) kontrola punktów sprzedaży alkoholu,
 - g) organizacja pogadarek dotyczących uzależnień,
 - h) organizowanie konkursów plastycznych, literackich i innych mających na celu promocję zdrowia.
2. Działalność informacyjna i edukacyjna skierowana do osób dorosłych:
 - a) edukacja publiczna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - b) zakup poradników i przewodników.
3. Organizowanie szkoleń i warsztatów dla sprzedawców napojów alkoholowych.
4. Propagowanie i wspieranie trzeźwych obyczajów w ramach tworzenia alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych poprzez dofinansowanie zajęć profilaktyczno-kulturalno-artystycznych, edukacyjno-rozwojowych oraz wyjazdów i wycieczek mających na celu promowanie zdrowego trybu życia.

5. Wspieranie finansowe przedsięwzięć spędzania wolnego czasu i propagowania zdrowego trybu życia wolnego od nałogów u dorosłych mieszkańców gminy.

6. Dofinansowanie i wspieranie festynów i innych imprez o charakterze profilaktycznym, promujących zdrowy styl życia.

7. Organizacja i wspieranie finansowe półkolonii oraz wakacyjnych form wyjazdowych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.

8. Placówki oświatowe działające na terenie gminy realizują obligatoryjnie zadania dotyczące zapobiegania problemom społecznym w oparciu o szkolne programy profilaktyki. Cele i działania szkolnych programów profilaktyki finansowanych przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powinny koncentrować się na następujących zagadnieniach:

- a) organizowanie imprez szkolnych i środowiskowych o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym, konkursów tematycznych, spektakli teatralnych zawierających elementy profilaktyki uzależnień,
- b) finansowanie programów oraz przedstawień profilaktycznych organizowanych dla dzieci i młodzieży z terenu gminy dostarczających uczestnikom wiedzy na temat uzależnień,
- c) organizowanie i dofinansowanie przedsięwzięć sportowych, imprez, turniejów, zawodów sportowych promujących zdrowy styl życia,
- d) zakup potrzebnych materiałów biurowych, plastycznych itp. do realizacji działań i zajęć profilaktycznych w szkołach o tematyce powiązanej z problemem uzależnień,
- e) zakup nagród dla uczestników konkursów i zawodów z elementami profilaktyki uzależnień,
- f) zakup specjalistycznej literatury, prasy oraz filmów edukacyjnych związanych z edukowaniem i informowaniem dzieci i młodzieży na temat szkodliwości problemów alkoholowych i narkomanii.

9. Finansowanie za pobyt osób uzależnionych od alkoholu w noclegowni prowadzonej przez Katolickie Stowarzyszenie Wychowania w Trzeźwości Regionu Kutnowskiego przy Sanktuarium Maryjnym w Głogowcu oraz w Schroniskach dla osób bezdomnych.

10. Inne działania związane z realizacją zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

V. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

1. Dofinansowanie szkoleń przedstawicieli różnych grup zawodowych, którzy w swojej pracy spotykają się z osobami z problemem alkoholowym i Członkami ich rodzin.

2. Dofinansowanie działalności placówek leczenia odwykowego, z których korzystają mieszkańcy naszej gminy.

3. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, fundacji i klubów abstynenckich zajmujących się profilaktyką uzależnień.

4. Wyposażenie w sprzęt pomocniczy oraz materiały biurowe Punktu Konsultacyjnego.

5. Dofinansowanie obsługi organizacyjno-technicznej i szkoleń Zespołu Interdyscyplinarnego.

VI. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego:

1. Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych prowadzone przez Policję oraz Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem prawidłowego oznakowania i informowania o szkodliwości napojów alkoholowych, a także sprzedaży alkoholu osobom, nieletnim.
2. W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny.
3. Podejmowanie różnych akcji na rzecz kształtowania właściwych postaw i reagowanie w sytuacjach sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.

VII. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W związku z tym, iż w środowisku Gminy Krzyżanów nie występują potrzeby zorganizowania centrum integracji społecznej, to gmina nie podejmuje działań w celu ich organizacji i finansowania. Na terenie gminy nie funkcjonują również centra integracji społecznej utworzone przez organizacje pozarządowe.

VIII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem komisji:

1. Członkom Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługiwać będzie wynagrodzenie w wysokości 330,00 zł miesięcznie za:

- a) udział w posiedzeniach i pracach komisji,
- b) pełnione dyżury w Punkcie Konsultacyjnym,
- c) wyjazdy na kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Krzyżanów.

W przypadku nieobecności członka Komisji na posiedzeniu Komisji, dyżurze w Punkcie Konsultacyjnym lub podczas wyjazdu na kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy jego wynagrodzenie zostanie pomniejszone o 10% za każdą nieobecność.

Wynagrodzenie przysługiwać będzie na podstawie list obecności.

2. Zaplanowano środki na wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem Komisji:

- a) zakup znaczków pocztowych, artykułów papierniczych,
- b) opłata rachunku za telefon,

- c) zakup artykułów spożywczych na posiedzenia komisji,
- d) opłata lekarzom biegłym, psychologom, psychiatrom za wydanie opinii na okoliczność uzależnienia od alkoholu osób kierowanych na przymusowe leczenie odwykowe,
- e) opłaty sądowe.

IX. Skuteczność realizacji programu

Skuteczna realizacja programu wymaga ścisłej współpracy wszystkich instytucji i osób spotykających się z problemem alkoholowym. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będzie ściśle współdziałała ze szkołami, GOPS, Policją, służbą zdrowia, Kościołem Katolickim, Zespołem Interdyscyplinarnym.

W roku 2021 Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skupi się na zapobieganiu powstawania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu poprzez stały kontakt z psychologiem oraz współpracę z Poradniami Odwykowymi i Zespołem Interdyscyplinarnym. Szczególne znaczenie mają działania profilaktyczne i edukacja publiczna, które realizowane będą na terenie szkół: Szkoły Podstawowej im. Ireny Kosmowskiej w Kaszewach Dwornych, Szkoły Podstawowej im. prof. Władysława Szafera w Kterach, Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Krzyżanowie oraz w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Krzyżanowie.

Objęcie oddziaływaniem profilaktycznym i publicznym tak dużej liczby dzieci i ich rodzin daje nadzieję na zmianę stylu życia wielu rodzin.

Działania te wymagają ludzi kompetentnych. Stąd też niezbędna jest współpraca z istniejącymi instytucjami, które fachowo zajmują się rozwiązywaniem tych problemów.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest przedsięwzięciem mającym na celu konkretną pomoc uzależnionym i ich rodzinom przy zastosowaniu nowoczesnego podejścia traktującego alkoholizm jako chorobę. Takie stanowisko pozwala odrzucić ocenę moralną, a przystąpić do działań medycznych, psychoterapeutycznych i profilaktycznych w celu uzyskania zamierzonych efektów w walce z chorobą.

X. Monitoring i ewaluacja:

Stały monitoring nad realizacją programu będzie prowadził przewodniczący Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Placówki realizujące Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są zobowiązane do złożenia sprawozdania z ich przebiegu, podjętych działań i osiągniętych rezultatów.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Wiesław Czekał

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Według art. 4¹ ust. 2 cytowanej ustawy, realizacja ww. zadań prowadzona jest w formie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Realizacja zadań wskazanych w Programie finansowana jest ze środków uzyskanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 11¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
W. Czékaj
Wiesław Czékaj